

Ympäristönsuojeluviranomaisen valvontakertomus 2024

1. Johdanto

Ympäristönsuojelun valvontasuunnitelma (ympäristönsuojelulaki 527/2014 § 168) vuosille 2022–2025 hyväksyttiin rakennus- ja ympäristölautakunnassa 3.2.2022 § 6. Valvontasuunnitelman ja -ohjelman toteutumista arvioidaan vuosittain koottavassa valvontakertomuksessa.

2. Ympäristönsuojelulain valvonta

2.1. Luvanvaraiset, ilmoituksenvaraiset ja rekisteröitävät laitokset

Säännöllisesti valvottavia ympäristöluvanvaraisia, ilmoituksenvaraisia ja rekisteröitäviä laitoksia oli 31.12.2024 yhteensä 78 (Loviisassa 56, Lapinjärvellä 22). Vuoden aikana yhdelle laitokselle myönnettiin ympäristölupa ja yhdelle tehtiin ilmoituspäätös.

Lupavelvollisten ja rekisteröitävien toimintojen valvontaa toteutettiin käymällä läpi vuosi- ja tarkkailuraportit. Määräaikaistarkastuksia tehtiin 26 ympäristönsuojeluyksikön valvomassa laitoksessa. Ympäristönsuojeluyksikköön saapuneet vuosiraportit ja tarkkailutulokset käytiin läpi.

Taulukko 1. Luvanvaraisten ja rekisteröitävien laitosten säännöllinen valvonta vuonna 2024

	Loviisa	Lapinjärvi	Yhteensä
Määräaikaistarkastukset	20	3	26
Määräaikaistarkastukset ELY:n valvomat laitokset	6	5	11
Vuosiraportit ja tarkkailutulokset	25	8	33

Ympäristönsuojeluyksikkö osallistui lisäksi ELY-keskuksen valvontavastuulla olevien laitosten valvontaan. Yhteisiä määräaikaistarkastuksia tehtiin yksitoista (11). Ympäristönsuojeluyksikkö kävi lisäksi läpi sellaisia ELY-keskuksen valvonnassa olevien laitosten vuosi- ja tarkkailuraportteja, jotka tulevat tiedoksi myös kaupungille.

2.2. Kertaluonteista toimintaa koskevat ilmoitukset

Vuonna 2024 ympäristönsuojeluyksikkö teki 13 päätöstä ympäristönsuojelulain 118. §:n mukaisista meluilmoituksista. Yksi päätös poikkeuksellisesta tilanteesta tehtiin helmikuussa.

2.3. Onnettomuus-, haitta ja rikkomistilanteet

Haitta- ja rikkomistilanteiden valvontaa tehtiin sekä ympäristönsuojelulain että jätelain nojalla. Epäkohdat liittyivät usein kummankin lainsäädännön rikkomiseen. Laillisuusvalvontaa tehtiin sekä oma-aloitteisesti että kuntalaisilta tulleiden ilmoitusten perusteella.

Haittailmoituksia ympäristönsuojeluyksikköön tuli noin 110. Melkein puolet haittailmoituksista, eli 49 kpl, koskivat Valkon satamasta peräisin olevaa hajua ja kierrätysjätepaalien kuljetuksesta aiheutuvaa roskaantumista. Ilmoitukset tulivat aikavälillä 3.1 - 2.10.2024 painottuen heinä- ja elokuuhun. Valkon sataman ympäristölupaa valvoo ELY-keskus, ja kaikki haittailmoitukset välitettiin eteenpäin ELY:lle. Haittailmoituksiin ja sataman ympäristölupaan liittyen pidettiin vuoden aikana kuusi viranomaiskokousta. Niihin kokouksiin, joissa käsiteltiin sataman ympäristölupaa osallistuvat myös Loviisan sataman edustajat.

Muut haittailmoitukset liittyivät muun muassa alueiden roskaantumiseen, hajuun, meluun, savuhaittoihin ja jätteiden polttamiseen. Moni haittailmoituksiin liittyvä asia hoidettiin sähköpostitse tai puhelimitse, mutta tarvittaessa toimenpiteisiin ryhdyttiin tekemällä kohteeseen tarkastus tai tekemällä toiminnanharjoittajalle selvityspyyntö sekä antamalla kirjallisia kehotuksia.

2.4. Ympäristönsuojelulain muu valvonta

Ympäristönsuojeluyksikössä tarkastettiin viisi nitraattiasetuksen mukaista ilmoitusta lannan patterointiin liittyen ja yksi ilmoitus, joka liittyi lannan levitykseen poikkeusolosuhteissa.

Ympäristönsuojelumääräysten valvontaa toteutettiin pääsääntöisesti neuvomalla ja ohjeistamalla puhelimitse ja sähköpostitse sekä tarkastuskäyntien yhteydessä. Ympäristönsuojelumääräyksiä koskevia poikkeamispäätöksiä tehtiin yksi.

Jätevesijärjestelmien rakentamiseen liittyviä asioita käsiteltiin yhteistyössä rakennusvalvonnan kanssa viisitoista kappaletta. Jätevesien valvontaan liittyviä kirjeitä postitettiin n. 230 kpl ja näiden johdosta noin 70 yhteydenottoon vastattiin. Jätevesien valvontaan liittyen tehtiin yhteistyötä Loviisan vesiliikelaitokset kanssa. Jätevesiin liittyviä huomautuksia käsiteltiin 2.

3. Jätelain valvonta

3.1. Jätelain säännöllinen valvonta

Jätelain 124. §:n mukaisia, määräajoin tarkastettavia vaarallisia jätteitä tuottavia laitoksia tarkastettiin vuoden aikana yhteensä yksitoista. Kaikille toiminnanharjoittajille annettiin kehotuksia jätteiden varastointiin tai muuhun jätelain noudattamiseen liittyvien epäkohtien korjaamiseksi.

3.2. Jätelain yleinen valvonta

Jätelain nojalla annettiin kirjallinen siivoamiskehotus yhteensä 24 kohteelle. Kaksi kehtouksen saanutta on vuoden 2024 aikana hoitanut asian kuntoon, ja näiden kohteiden valvontatoimet on päätetty. Noin puolessa kehotuksen saaneissa kohteissa on tapahtunut edistystä, mutta kehotusta ei kaikilta osin vielä ole kohteissa noudatettu.

4. Maa-ainelain säännöllinen valvonta

Valvottavia maa-ainelain mukaisia kohteita oli 31.12.2024 19 kappaletta (Loviisassa 16, Lapinjärvellä 3), joista kahdeksan on yhteislupia. Valvontaa toteutettiin määräaikaistarkastuksin ja tarkastuksia tehtiin yhteensä 19 kohteessa. Sellaisissa maa-ainestenottokohteissa, joissa maa-ainesten ottoa ei vielä ole ollut tai ottamistoimintaa ei vuoden 2024 aikana ollut, ei suoritettu määräaikaistarkastusta, jossa toiminnanharjoittaja on läsnä. Näitäkin kohteita kuitenkin valvottiin muulla tavoin.

19 maa-ainekohteen vuosiraportit ja tarkkailutulokset tarkastettiin. Kaikissa kohteissa ei ole tarkkailua, mutta kaikki maa-ainestenottamisluvalliset tahot raportoivat maa-ainesten ottamismäärät.

Taulukko 2. Maa-ainelain mukaiset valvontakohteiden tarkastukset vuonna 2024

	Loviisa	Lapinjärvi	Yhteensä
Määräaikaistarkastukset	16	3	19
Vuosiraportit ja tarkkailutulokset	16	3	19

Vuonna 2024 lainvoiman sai yksi iso yhteislupa kallion louhintaa ja murskausta varten. Tämä päätös korvasi kaksi aiemmin voimassa ollutta yhteislupaa. Lisäksi yksi yhteisluvallinen laitos siirtyi ELY-keskuksen valvontavastuulle.

Kotitarveottoon liittyviä ilmoituksia ei vastaanotettu. Ympäristönsuojeluyksiköllä ei ollut osoittaa resursseja kotitarveoton valvontaan.

5. Muu laillisuusvalvonta ja ennakoivalvonta

Ympäristönsuojeluyksikkö ohjeisti ja neuvoi ruoppausta ja vesikasvien niittoa suunnittelevia tahoja ja tarvittaessa kommentoi ELY-keskukselle tulleita ilmoituksia vesitaloushankkeista. Ilmoituksia tuli kommentoitavaksi 35 kappaletta.

Ennakoivalvontaa suoritettiin antamalla lausuntoja muun muassa lupahakemuksista ja kaavaehdotuksista.

6. Yhteistyö muiden viranomaisten kanssa

Ympäristönsuojeluyksikkö on edellä kuvatun mukaisesti tehnyt yhteistyötä rakennusvalvontayksikön ja ELY-keskuksen kanssa.

Yhteistyötä tehtiin myös Itä-Uudenmaan poliisin ympäristörikostutkintaryhmän, syyttäviviranomaisen, jätehuoltoviranomaisen, pelastusviranomaisen ja terveydensuojeluviranomaisen kanssa.

7. Valvontasuunnitelman ja -ohjelman toteutumisen arviointi

Ympäristönsuojeluyksiköllä oli vuoden 2024 aikana käytettävissään 3,5 henkilötyövuotta. Valvontasuunnitelman ja -ohjelman mukaista valvontatyötä suorittavat ympäristönsuojelutarkastajat, ympäristövalvoja ja ympäristöpäällikkö oman tehtäväalueensa mukaisesti ja muiden tehtäviensä ohella. Valvontatehtävät ovat vain osa viranomaistehtävien laajaa tehtäväkenttää ja viranomaistehtävien lisäksi ympäristönsuojeluyksikölle kuuluvat lakisääteisesti myös ympäristönsuojelun edistämistehtävät.

Ympäristönsuojeluyksikkö priorisoi valvontaohjelman mukaisesti luvanvaraisten, ilmoituksenvaraisten ja rekisteröintivelvollisten laitosten sekä jätelain 124. §:n mukaisten laitosten valvontaa. Näiden laitosten suunnitelmallinen valvonta on toteutunut valvontasuunnitelman ja -ohjelman mukaisesti.

Haittailmoitusten kohdalla ympäristönsuojeluyksikön resurssit eivät riitä kaikkien kohteiden tarkastamiseen, ja tarkastus tai muu asian selvittäminen on siksi tehty tapauskohtaisen tilannearvion perusteella. Joihinkin kohteisiin tehtiin useita tarkastuskäyntejä.

Valvonnan tehokkuuteen ja laatuun vaikuttavat käytössä olevat tietojärjestelmät ja niiden yhtenäinen käyttö. Järjestelmien ylläpidossa priorisoidaan kaupungin omaa sähköistä tietokantaa (Trimble Cloud), joka on käytännön työssä toimivampi kuin valtion ylläpitämä ympäristönsuojelun tietojärjestelmä (YLVA). YLVA-järjestelmää on päivitetty vuoden 2024 aikana ympäristövahinkolain vaatimalle minimitasolle. |

Yhteenveto valvontasuunnitelman ja -ohjelman mukaisista valvontatapahtumista ja muista tapahtumista

Lupatapahtumat, rekisteröinnit ja muut päätökset	Kaikki	Lapinjärven osuus
– maa-ainesluvut ja yhteisluvut	0	0
– ympäristöluvut ja ilmoituspäätökset (sisältää lupien rauettamisen, aloitteet ja lausumat)	3	1
– vakuuspäätökset (MaL, YSL)	1	0
– melupäätökset (YSL)	13	0
- Poikkeukselliset tilanteet	1	0
– poikkeaminen ympäristönsuojelumääräyksistä (YSL)	1	0
Yhteensä	19	1
Lausunnot		
– kaavalausunnot	7	0
– lausunnot Etelä-Suomen aluehallintovirastolle	2	0
– muut viranomaisille annetut lausunnot	5	1
– tuomioistuimelle annetut lausunnot	2	0
– jätevesiasiat	15	2
– nitraattiasetuksen mukaiset ilmoitukset	6	2
– muut lausunnot, selvityspyynnöt	5	0
–		
Yhteensä	42	5
Valvontakäynnit		
– valvontaohjelman mukaiset määräaikaistarkastukset (YSL)	23	3
– Valvontaohjelman mukaiset määräaikaistarkastukset (YSL) ELY:n valvomiin laitoksiin	11	5
– valvontaohjelman mukaiset määräaikaistarkastukset (JL)	11	2
– muut valvontaohjelman mukaiset suunnitellut tarkastukset	19	3
– muut tarkastukset	68	19
Yhteensä	132	32
Vuosiraporttien ja tarkkailutulosten tarkastukset	52	11
Tarkastukset yhteensä	184	43

	Tilinpäätös 2023	Talousarvio 2024	Toteuma 2024
Lupatapahtumat ja lausunnot	87	100	61
Valvontakäynnit ja tarkastukset	185	170	184